

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4899
Tarih: 29.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin etraflıca araştırılması ve başta hasta tutuklu ve hükümlülerin yaşadığı sorunlar olmak üzere insan onuruyla bağdaşmayan uygulamaların ortadan kaldırılması ve tutuklu ve mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılması gereken düzenlemelerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Ayla AKAT ATA
Batman Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de cezaevlerinde yaşanan sorunların kaynağında insan haklarının sürekli ihlal edilmesi yer almaktadır. İnsan haklarının sürekli ihlal edildiği uygulamalara son verilmemiş olması sebebiyle Türkiye’nin demokratikleşmesi önündeki en büyük engellerden biri cezaevlerindeki sorunlar olarak durmaktadır. Cezaevlerindeki çocuk, engelli, hasta, yaşlı, LGBT ve kadın mahpuslar başta olmak üzere neredeyse tüm mahpuslar taciz, işkence, tecrit gibi pek çok onur kırıcı yöntemle maruz kalmaktadır. Bu uygulamaların bir kısmı basına yansıdığı ve kamuoyu tepkisiyle karşılandığı halde, cezaevlerinde hiçbir iyileştirmeye gidilmemiş olması endişe vericidir.

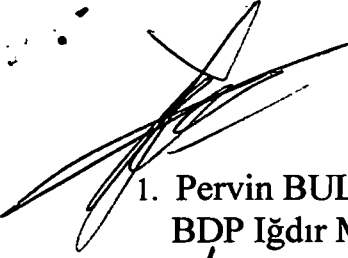
Avrupa’da mahpus sayısı azaltılmaya ve ceza sistemi içinde de hapsedmeye alternatif olabilecek yöntem arayışına gidilirken Türkiye’de son yıllarda mahpus sayısının neredeyse iki katına çıktığı bilinmektedir. Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda da yeni cezaevleri projeleri olduğu ifade edilmektedir. Cezaevlerindeki doluluk oranının yol açtığı sosyal hakların kısıtlanması, sağlık ve öğrenim haklarının gasp edilmesi gibi pek çok sorunu çözmek için Türkiye’deki ceza sisteminde kapsamlı bir değişikliğe gidilmesi gerekmektedir. Adalet Bakanlığı’nın mahpusların yaşadığı sıkıntıları çözmek yerine aynı zihniyetin ürünü olan yeni cezaevleri inşa etmesi, sorunun derinleşeceğini göstermektedir.

Son aylarda basına yansıyan haberler ve ilgili insan hakları örgütlerinin yaptığı incelemeler sonucu, Şakran ve Sincan Çocuk Cezaevleri’nde çocuk mahpusların “süngerli oda”ya kapatılarak dövüldüğü, vücutlarında sigara söndürülerek işkence edildiği, çıplak arama ve tuvalete izinsiz çıkamama gibi uygulamalarla rencide edildiği ve üzerlerine biber gazı sıkarak etkisiz hale getirilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır. Bu çocukların bir kısmı daha önce Pozantı Cezaevi’ndeki istismara maruz kalmış ve daha güvenli olduğu gerekçesiyle yeni cezaevlerine nakledilmiştir. Çocuk mahpusların burada da vücutlarında açıkça izlerin görüleceği ölçüde ağır darba uğramış olması, cezaevlerinin hiçbirinin “güvenli” olmadığı ve mahpus haklarının temel ölçü alındığı bir yaklaşım benimsenmeden hak ihlallerinin artarak süreceği gerçeğini ortaya koymaktadır.

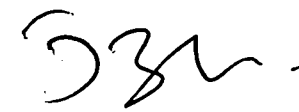
Cezaevlerindeki bir başka hak ihlali konusu da sürgünlerdir. Son iki ay içerisinde 314 kişi bulundukları cezaevinden başka cezaevlerine sürgün edilmiştir. Ailelerinin yaşadığı yerlerden 1800 km uzağa kadar sevk edilebilen tutsakların ailelerinin görüş ve ziyarete gelmesi fiilen engellenmektedir. Pek çok aile maddi olanakları yeterli olmadığı için yol masraflarını karşılayamamakta ve hem tutsaklar hem de tutsak yakınları mağdur olmaktadır. Ayrıca bu sürgünlerin ağır koşullarda gerçekleştiği bilinmekte, sürgün edilenlerin içinde hasta tutsaklar da bulunduğundan tedavi süreçleri aksamakta ve daha olumsuz sonuçlar doğmaktadır. Üstelik tutsakların sürgün edildikleri yerlerde de üzerlerindeki baskının arttığı bilinmektedir.

İHD’nin verilerine göre cezaevlerinde 160’ı ağır olmak üzere yaklaşık 540 hasta mahpusun bulunuyor olması ceza infaz sisteminin gayri insani yönünü açıkça ortaya koymaktadır. Cezaevlerinden gelen ölüm haberleri, devletin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeyerek mahpusların yaşam hakkını ihlal ettiğinin göstergesidir. Ayrıca hasta mahpuslara yapılan tecrit uygulamaları, kendi ihtiyaçlarını gideremeyecek durumda olan bu kişilerin sağlık durumunu daha da ağırlaştırmaktadır.

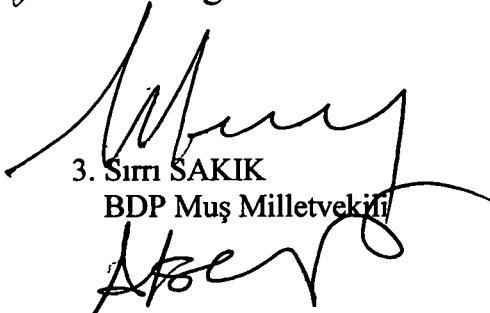
Ayrıca cezaevlerinde tutsakların 24 saat kamera ile gözlem altında tutulması, çıplak aramanın dayatılması, revir ve hastane sevklerinin yapılmaması, sosyal haklarının kısıtlanması, keyfi disiplin cezası verilerek görüş ve ziyaretlerin engellenmesi gibi hak ihlali ve onur kırıcı muamelelerin rutin hale geldiği görülmektedir. Bu bağlamda, cezaevlerinin işkence ve tecrit merkezi olmaktan çıkarılması ve mahpusların maruz kaldığı hak ihlallerinin önlenmesi için atılması gereken adımların tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep etmekteyim.

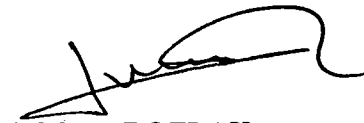
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

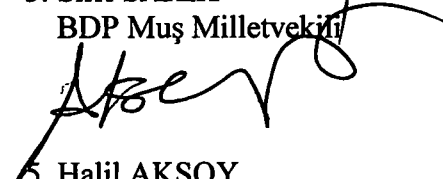
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

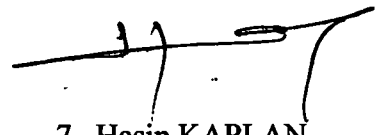
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

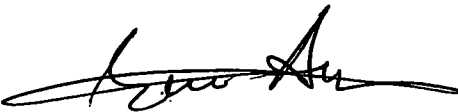
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

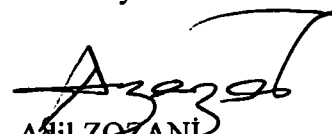
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Asil ZOZANI
BDP Hakkari milletvekili

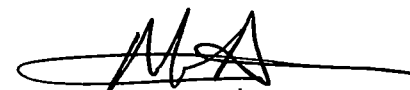
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

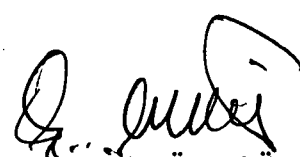
15. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili